

OPENBARE BASISCHOOL

Lutje Til

SCHOOLPLAN

2011 - 2015

Versie 5-9-2011

Inhoud

1. De opdracht van onze school	6
1.1. Waar staan wij voor? De missie van de school.	6
1.2. Wat willen wij? Onze visie.	6
1.3. Wat komt er op ons af? De externe ontwikkelingen.	6
1.3.1. Veranderingen in de omgeving van de school	6
1.3.2. Het overheidsbeleid	7
1.4. Hoe staan wij er voor? Een analyse van de huidige situatie.	8
1.4.1. De mening van het team.....	8
1.4.2. Het beeld bij ouders	8
1.4.3. De opmerkingen van leerlingen	8
1.4.4. CITO-eindtoets	8
1.4.5. CITO-leerlingvolgsysteem.....	9
1.4.6. Inspectierapport	9
1.5. Kwaliteitsprofiel	10
1.6. Onze beleidsvoornemens	11
1.6.1. Algemeen Strategisch Beleid	11
1.6.2. Voornemens voor 2011/2012 t/m 2014/2015.....	13
1.7. Planning van de beleidsvoornemens	13
1.8. Financieel beleid	14
2. Onderwijskundig beleid	14
2.1. Onze onderwijskundige doelen	14
2.2. De instrumenteel - cursorische vakken	16
2.2.1. Nederlandse taal	16
2.2.2. Engelse taal	17
2.2.3. Rekenen/Wiskunde	18
2.3. Oriëntatie op mens en samenleving	18
2.3.1. Aardrijkskunde	18
2.3.2. Geschiedenis/Samenleving	19
2.3.3. Natuuronderwijs/Gezond Gedrag/Milieu/Techniek/Sociaal-emotioneel	19
2.3.4. Redzaam gedrag, waaronder verkeer	20
2.4. Lichamelijke opvoeding	20
2.5. Kunstzinnige oriëntatie	21
2.6. Zorg voor de leerling	22
3. Personeelsbeleid	23
3.1. Doelen van het personeelsbeleid	23
3.2. Huidige situatie	24
3.3. Scholing	24
3.4. Overige aspecten	25
3.4.1. Het beleid ten aanzien van de vergroting van het aantal vrouwen in de schoolleiding	25

4. Kwaliteitsbeleid	25
4.1. Begripsbepaling	25
4.2. Kwaliteitsbeleid	26
4.2.1. Inleiding kwaliteitsbeleid	26
4.2.2. INK-managementmodel	26
4.2.3. De PDCA-cirkel	27
4.2.4. Het controlsysteem Stichting OPOS ¹)	27
4.3. Instrumenten Planning en control.	28
4.3.1. Instrumenten Planning	28
4.3.2. Instrumenten Control.	29

0. Inleiding

Functies van het schoolplan

Het schoolplan is voor het team een planningsdocument voor de periode 01-08-2011 tot 01-08-2015. Hierin wordt aangegeven hoe we nu werken en hoe het onderwijs aan onze school er over 4 jaar uit zal zien en welke stappen er nodig zijn om dit te bereiken. Het is tevens richting gevend: waar gaan we naar toe met ons onderwijs.

Een andere functie van het schoolplan is het op gang brengen en houden van een voortdurende dialoog over de kwaliteit van het onderwijs en het onderwijsbeleid op school. Het schoolplan lokt deze dialoog uit tussen teamleden, maar ook tussen team en medezeggenschapsraad.

Daarnaast is het schoolplan een document ter verantwoording. Bestuur, inspectie en ouders kunnen nagaan of het geschrevene:

- in overeenstemming is met de praktijk
- voldoet aan de wettelijke eisen
- in overeenstemming is met het gemeentelijk beleid
- in overeenstemming is met het overheidsbeleid

Integraal jaarplan en relatie met de schoolgids

In het schoolplan is het beleid voor de komende vier jaar op hoofdlijnen beschreven. In het integraal jaarplan worden de plannen voor het komende schooljaar gedetailleerder beschreven en jaarlijks geactualiseerd. Steeds wordt aan het eind van een schooljaar door het team geëvalueerd in hoeverre de gewenste veranderingen zijn ingevoerd. Daarna wordt bepaald wat het jaar daarop aangepakt gaat worden.

In de schoolgids worden deze plannen voor het komende schooljaar, in voor ouders begrijpelijke taal, opgenomen.

Hoe is het schoolplan tot stand gekomen

Als eerste is de visie van de school beschreven. Hierin is aangegeven wat het streefdoel is. Om tot een goed meerjaren beleidsplan te komen is vervolgens gebruikt gemaakt van een aantal analyse-instrumenten.

Hierdoor werd een goed beeld verkregen:

- van de sterke en minder sterke punten van de school;
- van de kansen en bedreigingen die er spelen;
- hoe de ouders tegen de school aankijken.

Aan de hand van de visie van de school (wat willen we bereiken) en de interne analyse (hoe staan we er nu voor) zijn de beleidsvoornemens geformuleerd.

Besluitvorming

Dit schoolplan wordt, met instemming van de medezeggenschapsraad, vastgesteld voor de periode 01-08-2011 tot 01-08-2015 door het bestuur van het Openbaar Primair Onderwijs Slochteren.

Instemming en vaststelling

School: Lutje Til

Adres: Hoofdweg 75

Postcode/plaats: 9939 PC Tjuchem

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van Lutje Til in te stemmen met het van 01-08-2011 t/m 31-07-2015 geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR

Tjuchem plaats

20 juni 2011 datum

Was getekend handtekening

A. Staal & M. te Braake naam

Oudergeleding MR functie

VERKLARING

Het bevoegd gezag van Lutje Til het van 01-08-2011 t/m 31-07-2015 geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens bevoegd gezag

Slochteren plaats

..... datum

Was getekend handtekening

A. Roek naam

Alg. directeur functie

1. De opdracht van onze school

1.1. Waar staan wij voor? De missie van de school.

Wij willen de leerlingen op Lutje Til een veilige school bieden in een omgeving, die het kind uitnodigt en ruimte biedt om zich zo goed mogelijk op zijn/haar persoonlijke manier te kunnen ontwikkelen.

1.2. Wat willen wij? Onze visie.

Wij willen de kinderen een goede basis bieden voor de toekomst. Behalve uiteraard goede leerresultaten, willen we bij de kinderen ook zelfvertrouwen en zelfstandigheid vergroten.

Kinderen moeten leren goed met elkaar om te gaan van groep 1 tot en met groep 8. Weerbaarheid en tolerantie zijn daarbij belangrijk.

Rekenen en taal moeten de nodige aandacht krijgen, waarbij zeker in een klein dorp de ontwikkeling van de Nederlandse taal extra benadrukt moet worden. Een groot deel van het leven zal voor de meesten buiten het dorp plaatsvinden en de kans op succes wordt aanmerkelijk vergroot door een goede taalbeheersing. Taal kom je overal tegen.

Leerkrachten geven onderwijs dat recht doet aan de verschillen tussen de leerlingen. We geven onderwijs op maat. Dit geldt in het bijzonder voor kinderen die moeite hebben met bepaalde vaardigheden en/of vakken. Maar ook kinderen die meer kunnen, moeten die mogelijkheid krijgen.

Ieder kind bezit mogelijkheden op meerdere gebieden, echter niet overal even sterk. Elk kind leert op een andere wijze, afhankelijk van die sterke kanten. Het is de kunst van de leerkracht dit te herkennen bij elk kind en daar gebruik van te maken.

Regelmatige interne kwaliteitsbewaking hoort bij een goede school met goed onderwijs.

1.3. Wat komt er op ons af? De externe ontwikkelingen.

1.3.1. Veranderingen in de omgeving van de school

1.3.1.1. Openbaar onderwijs als grote waarde voor Tjuchem.

Er zijn verwachtingen van krimp in onze regio. Dit kan van invloed zijn voor het dorp Tjuchem, maar ook voor OBS Lutje Til. Alhoewel verschillende onderzoeken geen eensluidend oordeel geven over het tempo waarin dit alles zal geschieden, blijkt men unaniem van mening dat het een onafwendbaar verschijnsel is. De geschetste situatie is niet nieuw. In het 140-jarig bestaan van de school had men vaker te maken met krimp, maar daarna was er telkens weer groei. De school heeft de schommelingen in leerlingaantallen steeds overleefd.

Het leerlingaantal toonde het afgelopen jaar een sterke daling en deze trend zet zich voort in de nabije toekomst. Toch lijkt de ondergrens van de instandhoudingsnorm de eerste jaren nog niet aan de orde. Aan dit feit ligt de (school)prognose van juli 2011 ten grondslag.

2009	2010	2011	2012	2013
41	32	32	30	25

Prognose leerlingaantallen obs Lutje Til, zoals ze gelden op 1 oktober van het betreffende jaar.

Voor het onderwijs in Tjuchem, is de opheffingsnorm van belang. Deze norm, oftewel het wettelijk bepaalde minimum aantal leerlingen, varieert in het basisonderwijs op basis van het aantal leerlingen per vierkante kilometer. Als een gebied dunbevolkt is, is de opheffingsnorm laag om de toegankelijkheid van het onderwijs ook die gebieden te waarborgen. Als een gebied dichtbevolkt is, is de opheffingsnorm hoger. Voor Slochteren bedraagt de opheffingsnorm 36 leerlingen. De opheffingsnormen worden landelijk eens in de vijf jaar aangepast aan de demografische ontwikkelingen.

De absolute ondergrens is 23 leerlingen. Voor een dergelijk zeer kleine school met minder dan 23 leerlingen geldt vanaf 1 januari 2011 een nieuwe wet waardoor het mogelijk wordt om toch open te blijven als ze onder de norm van 23 leerlingen komen. Schoolbesturen kunnen hiertoe een verzoek indienen bij de minister van Onderwijs. De minister beoordeelt vervolgens of de school in staat is binnen afzienbare termijn boven de 23 leerlingen uit te komen. Ook moet de kwaliteit van de school op orde zijn. Tot slot kan de ligging van de school en de scholen in de omgeving worden betrokken bij de besluitvorming.

Voor de ouders en personeel van Lutje Til onmiskenbaar een onzekere toekomst. Maar wat te zeggen voor het dorp Tjuchem als jonge gezinnen zich niet meer vestigen in het dorp vanwege het gemis aan onderwijs? In de huidige tijd kunnen de gevolgen van krimp echter meer bedreigend zijn, dan voorheen het geval was. Mede daarom is het van belang om intern een visie te hebben over de toekomst.

Het schoolbestuur stelde voor haar zeer kleine scholen een beleidsnotitie op, met de titel: "Visie bestuur Stichting OPOS op zeer kleine scholen". In overleg met de medezeggenschapsraad en het schoolteam, werd de afspraak gemaakt dat er een half jaar de tijd gegeven wordt aan een "klankbordgroep". Deze groep doet onderzoek voor een model, waar een goede koppeling wordt aangetoond tussen kwaliteitsnorm en het aantal leerlingen. De klankbordgroep zal bestaan uit vertegenwoordiging van de geledingraden, het team, de Vereniging school en Dorp en eventueel externe deskundigen.

1.3.1.2. OBS Lutje Til onder de vleugels van OPOS.

De financiële toekomst van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Slochteren (OPOS) is zorgwekkend. Het bestuur concludeert dat de organisatie niet zelfstandig kan voortbestaan. De meerjarenbegroting laat jaarlijks een negatief exploitatietekort zien. De begroting is alleen dekkend te krijgen door verder op personeelsformatie te korten. Het bestuur ziet dit niet als de gewenste oplossing en constateert (op basis van ingewonnen advies) dat een zelfstandig voortbestaan van OPOS niet mogelijk is. In 2010 is gestart met het onderzoeken van mogelijkheden tot samenwerking c.q. fusie.

Er wordt wel een nieuw strategisch beleidsplan ontwikkeld, omdat een fusie binnen één jaar niet haalbaar zal blijken te zijn. Bij het vaststellen van de beleidsvoornemens zal de geringe financiële polsstok een beperking zijn.

1.3.2. Het overheidsbeleid

Eind 2007 presenteerde de minister de kwaliteitsagenda "Scholen voor morgen".

Deze kwaliteitsagenda gaat in op de vraag: Wat hebben we nodig om voorbereid te zijn op de toekomst?

- Er is een dekkend aanbod van voor- en vroegschoolse educatie, en de taalachterstand van achterstandsleerlingen aan het einde van de basisschool is gereduceerd.
- De gemiddelde leerprestaties voor alle groepen leerlingen op taal en rekenen zijn gestegen.
- Minimaal 80 procent van de scholen voldoet aan de indicatoren van goede kwaliteitszorg zoals omschreven in het toezichtskader van de inspectie.
- Het aantal zeer zwakke scholen wordt vermindert.

En daarna de volgende vraag: Wat hebben leraren en directeurs nodig om het onderwijs te verbeteren?

- Om de taal- en rekenprestaties te verbeteren is het nodig dat leraren en directeurs de aanwezige informatie over leerprestaties in de school benutten en leren van en met collega's en experts, zowel in als buiten de school, over de meest effectieve onderwijsmethoden.

Het "Passend onderwijs".

Het moet het onderwijs en de begeleiding van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften verbeteren en de regelgeving daaromtrent vereenvoudigen. Passend onderwijs staat niet op zich, maar heeft verbanden met een aantal andere beleidsontwikkelingen, zoals de ontwikkeling van Centra voor Jeugd en Gezin en Zorgadviesteams. In het kader van Passend Onderwijs krijgen schoolbesturen de verantwoordelijkheid om voor alle leerlingen die bij één van hun scholen worden aangemeld of staan ingeschreven, een passend onderwijszorgaanbod te formuleren.

Het "Actieplan leerkracht".

In het kader van het "Convenant leerkracht van Nederland" wordt er geïnvesteerd in het leraarschap: met een betere beloning, meer carrièremogelijkheden en een lerarenbeurs voor extra scholing. Het "Convenant leerkracht van Nederland" werd op 1 juli 2008 met de sociale partners (werkgeversorganisaties en vakbonden) afgesloten en is bedoeld om de sector als geheel een professionaliseringsimpuls te geven, met het oog op de positie van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

De "nieuwe tijden voor onderwijs en opvang".

Op initiatief van het ministerie van OCW en het ministerie van SZW wordt ruimte gegeven aan experimenten en invoering van nieuwe modellen voor sluitende dag- en jaararrangementen voor kinderen van 0-12 jaar en hun ouders. Schooltijden kunnen worden aangepast op de veranderende eisen van de maatschappij.

1.4. Hoe staan wij er voor? Een analyse van de huidige situatie.

1.4.1. De mening van het team

Uit de personeelsenquête (april 2011) bleek algemene tevredenheid over de school. Het team waardeerde de school met het rapportcijfer 7,7.

Er werden kanttekeningen geplaatst bij:

- uitvoeringswijze van ICT;
- interactie met de ouders en leerlingen;
- huisvesting;
- procedures;
- overlegstructuur;
- arbeidsomstandigheden.

In het Integraal Jaarplan zal aan dit laatste aandacht geschonken worden. Met name het ontbreken van een conciërge is een punt van zorg.

1.4.2. Het beeld bij ouders

Uit de ouderenquête (februari 2010) bleek algemene tevredenheid over de school. De ouders waardeerden de school met het rapportcijfer 7,5.

Er werden kanttekeningen geplaatst bij:

- zorg (voorlichting schoolkeuze voortgezet onderwijs);
- pedagogisch klimaat (bekendheid Klachtenregeling en vertrouwenspersoon);
- huisvesting (inrichting speelterrein rond de school, veiligheid onderweg van en naar school).

Buiten de enquête bleek ook behoefte aan duidelijkheid op gebied van traktaties in school. Het door de school gehanteerde beleid zal in de eerstvolgende Schoolgids vermeld worden.

1.4.3. De opmerkingen van leerlingen

Uit de leerling-enquête februari 2010 bleek algemene tevredenheid over de school. De leerlingen waardeerden de school met het rapportcijfer 7,9.

Er werd echter een aantal kanttekeningen geplaatst:

- leerstof en toetsen (praten over maatschappelijke thema's, toetsen n.a.v. het geleerde);
- begeleiding (hulp om werkwijze te verbeteren);
- sfeer (aan de afspraken houden bij kinderen);
- sociale omgang (onderlinge respectvolle omgang, over omgaan met elkaar praten, in de klas praten over wat ik elke dag doe en meemaak);
- veiligheid (praten over veiligheid en gezondheid, toezicht op het plein na schooltijd, vernielingen aan de school);
- inspraak (naar mij luisteren, mening geven, inspraak bij het opstellen van regels).

1.4.4. CITO-eindtoets

De gegevens van de Cito-eindtoets van de afgelopen jaren zijn geanalyseerd.

Conclusies:

De groepen op school zijn klein, dat geldt gemiddeld ook voor groep 8. Vanwege de geringe leerlingaantallen is geen betrouwbaar en gefundeerd beeld te geven om de resultaten van de eindtoets te analyseren.

Afhankelijk van het niveau of problemen van de betreffende leerlingen schiet de gemiddelde eindtoetsscore heen en weer. Sinds 2007 zien we een stijging van de resultaten, maar de school ligt nog wel onder het landelijk gemiddelde.

De vier leerlingen van groep 8 van dit jaar gaan naar: VMBO-gemengde leerweg (1 leerling), VMBO-theoretische leerweg (2 leerlingen) en HAVO/VWO (1 leerlingen).

Op basis van deze gegevens zijn wij niet in staat om nieuwe doelen te stellen.

Wel zijn we in staat om op basis van de tussentijdse resultaten (zie format leerlingvolgsysteem) doelen en actiepunten te formuleren.

1.4.5. CITO-leerlingvolgsysteem

Analyse van het Cito-leerlingvolgsysteem van de afgelopen jaren:

Aandachtspunten uit de dwarsdoorsnede: van 2010-2011

- LVS Technisch lezen – DMT: bij groep 3 is een te lage score; deze is te verklaren doordat het Cito de kaarten 1 en 2 in zijn totaliteit scoort. Op het moment van afname, worden er op kaart 2 woorden gevraagd, die nog niet behandeld zijn.
- LVS Spelling: de nieuwe toets bevat meerkeuzevragen, hetgeen voor de leerlingen nieuw is. Op dit onderdeel scoorden de leerlingen lager.
- LVS Begrijpend lezen – BL: vanwege de overstap naar een nieuwe toets, is er geen trend te geven. Wel kunnen we constateren dat de resultaten in de bovenbouwgroepen onvoldoende zijn. Er zal met name in die groepen aandacht besteden het begrijpend lezen, met nadruk op de (verlengde) instructie en extra tijd. Ook het onlangs ingevoerde "Nieuwsbegrip" draagt hiertoe bij.

Voldoende en sterke scores uit de dwarsdoorsnede: van 2010-2011

- LVS kleutertoetsen (Taal voor kleuters, Rekenen voor kleuters, Letterkennis): alle leerlingen voldoen ruim aan de norm.
- LVS Spelling: alle groepen scoren enigszins boven de norm.
- LVS Rekenen – R&W: de resultaten zijn voldoende.

Aandachtspunten uit de trendanalyse: van 2007-2011

- LVS Technisch Lezen – DMT: er is geen trendanalyse te zien vanwege de overstap naar nieuwe toetsen; het onderdeel meerkeuzevragen toonde een te lage score, in het regionale netwerkoverleg willen we op dit onderdeel ervaringen uitwisselen, met als doel om hier actie te kunnen ondernemen.
- LVS Begrijpend Lezen: er is geen trend aan te geven door de overstap naar een nieuwe toets; aangezien de resultaten in de bovenbouwgroepen op dit onderdeel onvoldoende zijn, zal hier op groepsniveau actie worden ondernomen.
- LVS Spelling: er moet aandacht worden besteed aan meerkeuzevragen.

Afgelopen jaren was er zorg inzake voor, verkorte en verlengde instructie. Hoewel vorig jaar sprake leek van positieve ontwikkeling, schijnt het nu niet meer te consolideren voor het begrijpend lezen. In het bijzonder is hier aandacht noodzakelijk op het gebied van instructie (effectiviteit, differentiatie en organisatie).

1.4.6. Inspectierapport

Uit het Onderzoek naar kwaliteitsverbetering bij OBS Lutje Til (**12 januari 2010**) kwam de inspectie tot de volgende bevindingen:

1. De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen voldoende op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerling-populatie mag worden verwacht.
2. De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde liggen voldoende op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerling-populatie mag worden verwacht.
3. Het is niet te beoordelen of de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zich ontwikkelen naar hun mogelijkheden.
4. De leraren stemmen hun instructie voldoende af op verschillen op ontwikkeling tussen leerlingen.
5. De leraren stemmen hun verwerkingsopdrachten voldoende af op verschillen op ontwikkeling tussen leerlingen.
6. De school gebruikt in voldoende mate een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
7. De leraren volgen en analyseren voldoende systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
8. De school signaleert onvoldoende vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.
9. Op basis van een analyse van verzamelde gegevens bepaalt de school in onvoldoende mate de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.
10. De school voert de zorg voldoende planmatig uit.
11. De school evalueert in voldoende mate regelmatig de effecten van de zorg.

12. De school heeft voldoende inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.
13. De school evalueert jaarlijks in voldoende mate de resultaten van de leerlingen.
14. De school evalueert in voldoende mate regelmatig het onderwijsleerproces.
15. De school werkt voldoende planmatig aan verbeteractiviteiten.
16. De school borgt in voldoende mate de kwaliteit van het onderwijsleerproces.
17. De school verantwoordt zich in voldoende mate aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.

Verder vermeldt het rapport: *"De onderwijsinspectie constateert dat het onderwijs op Lutje Til van voldoende kwaliteit is. Naar aanleiding van de inspectiebezoeken in 2008 heeft de school een verbeterplan opgesteld. Ten opzichte van 2008 heeft de inspectie verbetering vastgesteld op de aspecten afstemming, zorg en begeleiding van kwaliteitszorg. Daarnaast zijn de eindopbrengsten van voldoende niveau. Met de verbeteringen op resultaten en onderwijsleerproces is de inspectie van oordeel dat het traject van geïntensiveerd toezicht kan worden beëindigd. De inspectie verklaart de huidige staat van het onderwijs enerzijds op grond van betrokkenheid en deskundigheid van het team en anderzijds door het planmatig en opbrengstgericht werken aan en borgen van verbeteringen in de school".*

1.5. Kwaliteitsprofiel

Bovenstaande analyse van de huidige situatie leidt tot het volgende profieloverzicht voor de school:

Zwak/onvoldoende:	Voldoende/goed:
Arbeidsomstandigheden personeel	Betrokkenheid personeel
Interactie met ouders	Deskundigheid personeel
Inspraak bij leerlingen	Planmatig en opbrengstgericht werken
Veiligheid en gezondheid	Borgen van verbeteringen
Interactie met leerlingen (w.o. hulp aan leerlingen om werkwijze te verbeteren, schoolregels, respectvolle omgang, dag. thema's)	Bekendheid Klachtenregeling en vertrouwenspersonen
Huisvesting en veiligheid (schoolplein en route van huis naar school)	
Risicogebied:	Is voldoende/goed:
Cito eindtoets	Kleutertoetsen
Begrijpend lezen	Rekenen & Wiskunde toetsen
Spelling groep 3	Spelling groepen 4 t/m 8

Zelfstandigheid en het leren-leren.

Een aandachtspunt voor de school is de ontwikkeling van de verantwoordelijkheid van leerlingen voor de organisatie van hun eigen leerproces. Belangrijke aspecten zijn dat de school de leerlingen in alle groepen een structuur biedt om zelfstandig te leren werken, onder andere door te werken met taaksystemen. Leerlingen worden keuzemogelijkheden geboden, er worden leermiddelen benut die zelfstandig werken en leren mogelijk maken en leerlingen worden geleerd hun leerproces te plannen en te evalueren.

Pedagogiek en didactiek

Het leerkrachtgedrag is van onschatbare waarde voor het leerproces. Als er sprake is van tegenvallende resultaten, dan is reflectie op eigen handelen als professionele leerkracht absolute voorwaarde en kan niet afgedaan worden met verwijten naar beperkingen bij anderen. Uit ervaring blijkt de wijze van het geven van instructie en de gehanteerde differentiatie, daarbij van zeer groot belang.

De leerlingen moeten zelf medeverantwoordelijk zijn voor het leerproces. Zij behoren mee te praten over maatschappelijke thema's en het opstellen van regels, maar ook de naleving daarvan. Dit geldt ook bij hun keuze voor hun vervolgonderwijs, waarbij onze school zorg draagt voor interactieve en adequate informatie. Het is gebleken dat enkele zaken rond veiligheid (klachtenregeling en vertrouwenspersonen) niet voldoende bekend waren. De school nam daarom de namen en telefoonnummers van betreffende personen standaard op in de wekelijkse Nieuwsbrief.

Het gebouw en organisatie van de school biedt de leerlingen structuur. Maar het gevoel van veiligheid bij de leerlingen blijkt te kunnen worden aangetast als er bijvoorbeeld buiten de schooltijden vernielingen rond de school worden gepleegd. De leerkrachten zullen dan nog meer met de leerlingen in gesprek moeten gaan om begrip en verklaring te krijgen voor de situatie.

1.6. Onze beleidsvoornemens

In deze paragraaf komen de voornemens aan de orde die de komende beleidsperiode van 4 jaar op de verschillende beleidsterreinen gerealiseerd worden. Voor het komende schooljaar is concreet aangegeven wat er zal veranderen. Voor de drie jaren daarna volgt een algemene schets. Eind elk schooljaar volgt een evaluatie en zonodig een bijstelling van de plannen. Dit wordt in het integraal jaarplan aangegeven.

1.6.1. Algemeen Strategisch Beleid

Zie ook "Strategisch beleidsplan Openbaar Primair Onderwijs Slochteren 2011 – 2015". Hieronder de doelstellingen, die voor verantwoording van de school komen:

Beleid

De school blijft zich ontwikkelen. Ze verzorgt onderwijs dat zo goed mogelijk aansluit bij de verschillen tussen de kinderen. De werkwijze is herkenbaar en is verwoord in het schoolplan.

Doel	Verwacht resultaat	Geplande activiteiten
De school hanteert adaptief onderwijs.	De school blijft hiervoor in ontwikkeling.	Afspraken t.a.v. het realiseren van adaptief onderwijs blijven gehandhaafd.

Personeel

De wet BIO (beroepen in onderwijs) schrijft voor dat elke school een bekwaamheidsdossier bijhoudt van alle leraren op die school. In de toekomst gaat dat ook gelden voor directeurs in het primair onderwijs. In zo'n bekwaamheidsdossier worden de afspraken bijgehouden die de werkgever met het personeelslid maakt over het ontwikkelen en onderhouden van diens bekwaamheid.

In 2010 is de beleidsnotitie invoering functiemix vastgesteld. Uiterlijk 1 augustus 2011 wordt een eerste contingent LB-leerkrachten aangesteld.

Doel	Verwacht resultaat	Geplande activiteiten
Bijhouden van bekwaamheidsdossiers.	Van OPOS-medewerkers is een bekwaamheidsdossier aangelegd.	-
Een deel van de leerkrachten wordt aangesteld in een LB-functie.	Vanaf 01-08-2011 voldoet OPOS aan het percentage LB-leerkrachten zoals opgenomen in het beleidsplan functiemix. Het IPB is geactualiseerd.	Uitvoeren stappen beleidsplan functiemix. OPOS biedt scholing aan op de specifieke taken voor de LB-leerkracht, zoals genoemd in het beleidsplan functiemix. Het IPB aanpassen op de invoering van de LB-functie.
Op school is in ieder geval één leerkracht deskundig op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid.	Eén teamlid heeft de cursus meer- en hoogbegaafdheid gevolgd. De verkregen expertise wordt overgedragen aan andere teamleden.	Op teamniveau de kennis delen.

Middelen

Stichting OPOS wil dat de schoolgebouwen er aantrekkelijk uitzien. De inrichting en aankleding dragen hieraan bij. De gebouwen zijn aangepast aan de huidige onderwijskundige ontwikkelingen.

Stichting OPOS wil verantwoord financieel beleid voeren, waarbij middelen optimaal worden ingezet voor het verhogen van de onderwijskwaliteit en tegelijkertijd de risico's in de organisatie voldoende worden afgedekt.

Doel	Verwacht resultaat	Geplande activiteiten
Het schoolgebouw is aangepast aan de onderwijskundige ontwikkelingen.	Het gebouw voldoet aan de huidige onderwijskundige eisen. 80% van de leerkrachten is tevreden over de werkruimte.	Via de planning van "Lokaal maatwerk" worden de scholen aangepast.
De school ziet er aantrekkelijk uit.	De school hanteert afspraken t.a.v. de inrichting. 80% van de ouders geeft aan het schoolgebouw aantrekkelijk te vinden.	Actualiseren BAS-cel "Inrichting en aankleding school, klas en plein". Visitatie door collega schooldirecteuren. Uitwerken adviezen visitatiecommissie.
Er wordt volop gebruik gemaakt van digitale schoolborden.	In alle groepen (1 t/m 8) zijn digitale schoolborden in gebruik.	-
De gebruikte toetsen zijn valide en actueel.	De gebruikte toetsen staan op de lijst valide toetsen die het ministerie heeft verstrekt. De toetsen worden tijdig vervangen.	Het toetsinstrumentarium actualiseren.

Processen

De school werkt met eigentijdse methodes die voldoen aan de kerndoelen. Er wordt optimaal rekening gehouden met de verschillen tussen kinderen. Alle mogelijke inspanningen zullen worden verricht om de zorgstructuur binnen onze (eigen) samenwerkingsverbanden te optimaliseren. Zodat die bijdraagt aan de door ons gewenste (veelzijdige) ontwikkeling van kinderen.

Er wordt gericht gewerkt aan het verhogen van de resultaten, m.n. op het gebied van rekenen en taal. Via contacten met voorschoolse voorzieningen wordt gekomen tot een gezamenlijke aanpak van taalachterstanden.

Doel	Verwacht resultaat	Geplande activiteiten
De school heeft een leerstofaanbod dekend voor de kerndoelen. Bij het verzorgen van onderwijs op basis van de kerndoelen worden de referentieniveaus als uitgangspunt genomen.	De school werkt met actuele methoden die voldoen aan de kerndoelen. Vanaf aug. 2012 wordt objectieve en valide informatie verzameld over het bereikte niveau van de leerling.	Actualiseren methoden volgens investeringsplanning. Onderzoeken of de domeinen van de referentieniveaus voldoende aan bod komen om de leerlingen op het gewenste niveau te kunnen brengen. Invoeren geijkte toetsen om het beheersniveau vast te kunnen stellen.
De school actualiseert jaarlijks een eigen zorgprofiel.	De school geeft in het zorgprofiel aan hoe de opvang, van alle leerlingen die worden aangemeld, is vorm gegeven.	De school gaat, via een door het samenwerkingsverband gekozen instrument, de eerste keer in kaart brengen hoe het zorgprofiel eruit gaat zien.
De school werkt aan de reductie van taal- en rekenachterstand via het ontwikkelen van taal- en rekenbeleid.	De school heeft in het schoolplan vastgelegd hoe taal- en rekenachterstanden worden bestreden.	Het beleid is vastgelegd in het schoolplan 2011-2015.
Via VVE (taal)achterstanden bij leerlingen zo vroeg mogelijk signaleren en opheffen.	De opbrengsten voor taal zijn minimaal op niveau (normering inspectie).	Er zijn afspraken met partners gemaakt t.a.v. het werken met VVE-programma's. De programma's zijn aangeschaft en er wordt mee gewerkt.
De school werkt op een gestructureerde manier aan kwaliteitszorg.	De school werkt volgens een kwaliteitszorgsysteem. De kwaliteitszorg wordt door de inspectie als voldoende beoordeeld.	De kwaliteitszorg is beschreven in het schoolplan.

Waardering

Onze school levert onderwijs van goede kwaliteit. Als onderdeel van het kwaliteitsbeleid wordt nagegaan in hoeverre de school aan de verwachtingen voldoet. Er worden daarom regelmatig tevredenheidsonderzoeken afgenomen bij ouders, leerlingen en medewerkers.

Doel	Verwacht resultaat	Geplande activiteiten
De school meet systematisch de tevredenheid van ouders, leerlingen en medewerkers.	80% van de respondenten geeft de school een voldoende.	Afnemen tevredenheidsonderzoek. Verwerken gegevens onderzoek en nagaan welke acties noodzakelijk zijn.
De school verzorgt goed onderwijs.	De inspectie beoordeelt de school als voldoende. De school valt onder het basisarrangement.	Interne risicoanalyse t.a.v. de indicatoren van het toezichtskader van de inspectie. Gebruik maken van visitatie door collega schooldirecteuren.

Resultaten

Belangrijk is dat iedereen in de organisatie bekend is met de missie en visie van de school (organisatie) en weet wat dat voor hem of haar persoonlijk betekent. Welke doelen moet ik bereiken? De vertaling naar concrete doelen geldt zowel voor de schooldirectie, de teamleden en ook (juist) de leerlingen. Een goede afstemming tussen deze niveaus vergroot de kans op succes.

Opbrengstgericht werken betekent dat leraren zich in het bijzonder op leeropbrengsten focussen.

Toetsresultaten spelen daarin een rol, maar ook de dagelijkse praktijk van observeren van leerlingen en nakijken van het werk.

Doel	Verwacht resultaat	Geplande activiteiten
De school genereert kengetallen en bepaalt aan de hand daarvan noodzakelijke acties.	De kengetallenkaart is steeds up-to-date.	Kengetallen doorgeven aan stafbureau. Noodzakelijke acties bepalen en deze plannen.
De school werkt opbrengstgericht.	De vaardigheidsscores voor de toetsen, die de inspectie hanteert om de tussentijdse resultaten vast te stellen, liggen boven de ondergrens. De eindopbrengsten zijn minimaal voldoende volgens de normering, die de inspectie hanteert.	Analyse maken n.a.v. de toetsuitslagen. Dit verwerken conform het afgesproken format. Actiepunten ter verbetering formuleren en uitvoeren.

1.6.2. Voornemens voor 2011/2012 t/m 2014/2015

De in gang gezette verbetering, gedurende de afgelopen jaren, moet de komende schooljaren doorgezet worden. We hebben een aantal prioriteiten benoemd. Echter ook de niet genoemde onderdelen, zoals rekenen, moeten de noodzakelijke aandacht behouden. Kortom, er moet een goed evenwicht tussen alle activiteiten zijn.

Voor een meer gedetailleerde invulling wordt verwezen naar het jaarlijks op te stellen integraal jaarplan. Hieronder een globaal overzicht van de geplande veranderingen:

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Verbeteren BAS-cellen	x	x	x	x
Het werken met het digitaal schoolbord	x	x	x	x
Het actualiseren van de leerstof incl. methodes	x	x	x	x
Het verbeteren van Nederlandse Taal integraal, w.o. begrijpend lezen	x	x	x	x

1.7. Planning van de beleidsvoornemens

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Verbeteren Nederlandse Taal integraal	X	X	X	X
Educ. software Rekenen&Wiskunde	X			
Methodegerelateerde software Rekenrijk 3 ^e ed.		X	X	X
Educ. software Engels (nieuwe methode)	X	X	X	X

Actiepunten vanuit de resultaatanalyse	2011-2012	Vanaf 2012-2013
Verbeteren resultaten van het technisch lezen.	Specifieke instructie bij technisch lezen. Lezen op woordniveau.	Blijvende aandacht Taal Integraal.
Verbeteren resultaten spelling groep 8	Specifieke instructie en tijd.	-
Consolidatie BAS-onderdelen	Nadrukkelijk ten dienste laten komen bij het beleidsvoornemen Nederlandse Taal. Borging van de resultaten.	Borging van de resultaten.
Invoering nieuwe methode voor rekenen & wiskunde	Starterbijeenkomst organiseren. Evaluatie van het gebruik in de praktijk	Gebruikersevaluatie.
Invoering nieuwe methode voor de Engelse Taal.	Evaluatie van het gebruik in de praktijk.	Gebruikersevaluatie.

1.8. Financieel beleid

Onderwijsleerpakket

De directeur is verantwoordelijk voor het budget Onderwijsleerpakket. Elk jaar wordt voor dit onderdeel een begroting opgesteld. Hieronder de meerjaren investeringsbegroting:

o.b.s. Lutje Til									
Investeringsbegroting	Jaar aanschaf	Jaar afgeschreven	investering	2011	2012	2013	2014	2015	2016
			budget OLP	9000	9000	9000	9000	9000	9000
			totaal af te schrijven	4190	4190	4303	3586	1717	987
			percentage afschrijving t.o.v. totaal budget	46,6%	46,6%	47,8%	39,8%	19,1%	11,0%
totaal inventaris en apparatuur (afschr.termijn 5 j.)				1709	1709	1709	1617	0	0
KoksGesto archiefrek	2008	2013	458	92	92	92	0	0	0
Reinders Whiteboard	2009	2014	881	176	176	176	176	0	0
Heutink computer	2009	2014	752	150	150	150	150	0	0
Reinders digiborden	2009	2014	6457	1291	1291	1291	1291	0	0
totaal leermiddelen (afschr.termijn 8 j.)				2481	2481	2594	1969	1717	987
Taal Actief	1998	2006	500	0	0	0	0	0	0
Goed Gelezen	1999	2007	1.500	0	0	0	0	0	0
Hello World	2000	2008	600	0	0	0	0	0	0
Hier en daar	2000	2008	2.000	0	0	0	0	0	0
Rekenrijk	2011	2019	0	0	0	0	0	0	0
Bij de Tijd	2001	2009	2.000	0	0	0	0	0	0
De Grote Reis	2001	2009	1.200	0	0	0	0	0	0
Natuurlijk	2011	2009	1000	0	0	0	0	0	0
Wijzer door verkeer	2001	2009	1.100	0	0	0	0	0	0
Taal op Maat 1 t/m 5	2005	2013	5.000	625	625	625	0	0	0
Heutink Estafette	2006	2014	1.237	155	155	155	155	0	0
Taal op Maat toevoeg.	2006	2014	777	97	97	97	97	0	0
Veilig Leren Lezen	2007	2015	3814	477	477	477	477	477	0
Schatkist	2007	2015	702	88	88	88	88	88	0
Uit de Kunst	2007	2015	615	77	77	77	77	77	0
Taal op Maat (vervolg)	2007	2015	702	88	88	88	88	88	0
Natuniek	2008	2016	1128	141	141	141	141	141	141
Heutink software	2008	2016	185	23	23	23	23	23	23
Natuniek	2009	2017	595	74	74	74	74	74	74
Pico Pico	2010	2018	885	111	111	111	111	111	111
Rekenen	2010	2018	4200	525	525	525	525	525	525
Engels	2012	2020	900	0	0	113	113	113	113

2. Onderwijskundig beleid

2.1. Onze onderwijskundige doelen

Wet op het Primair Onderwijs

artikel 2

Het basisonderwijs is het onderwijs bestemd voor kinderen vanaf de leeftijd van omstreeks 4 jaar. Het legt mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs.

artikel 8 - uitgangspunten

1. Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
2. Het onderwijs richt zich in elk geval op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, en op het ontwikkelen van creativiteit, op het verwerven van noodzakelijke kennis en van de sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden.
3. Het onderwijs
  - a) gaat er mede van uit dat de leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving,
  - b) is mede gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie,
  - c) is er mede op gericht dat leerlingen kennis hebben van en kennis maken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.
4. Ten aanzien van leerlingen die extra zorg behoeven, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoefte van de leerling.

artikel 9 - inhoud

Het onderwijs omvat, waar mogelijk in samenhang:

- a. zintuiglijke en lichamelijke oefening;
- b. Nederlandse taal;
- c. rekenen en wiskunde;
- d. Engelse taal;
- e. enkele kennisgebieden (in elk geval aandacht aan: aardrijkskunde; geschiedenis; de natuur, waaronder biologie; maatschappelijke verhoudingen, waaronder staatsinrichting; geestelijke stromingen);
- f. expressieactiviteiten (in elk geval aandacht aan: de bevordering van het taalgebruik, tekenen, muziek, handvaardigheid, spel en beweging).

Voor de school geldt de eis dat zij tenminste de kerndoelen bij haar onderwijsactiviteiten als aan het eind van het basisonderwijs te bereiken doelstellingen hanteert. Kerndoelen geven een beschrijving van kwaliteiten van leerlingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden.

artikel 46 – openbaar onderwijs

1. Het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden.
2. Openbare scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing.
3. Openbaar onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van ieders godsdienst of levensbeschouwing.

Wij richten ons op

- voldoen aan de kerndoelen (in het handelingsplan voor kinderen met een Rugzak kunnen vervangende doelen worden aangegeven);
- vakken waar mogelijk in samenhang;
- zorgen voor een ononderbroken ontwikkelingsgang;
- verzorgen onderwijs op maat (omgaan met verschillen);
- afstemming van het onderwijs op de leef- en belevingswereld van de kinderen.

Kerndoelen

Onderwijs heeft drie belangrijke functies: het draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen, het zorgt voor overdracht van maatschappelijke en culturele verworvenheden en het rust kinderen toe voor participatie in de samenleving. De belangrijkste dingen die kinderen moeten leren om actief deel te nemen aan de samenleving, staan vastgelegd in de zogenaamde kerndoelen. De kerndoelen zijn streefdoelen die aangeven waarop basisscholen zich moeten richten bij de ontwikkeling van hun leerlingen. Scholen mogen zelf bepalen hoe de kerndoelen binnen bereik komen. Kerndoelen zorgen ervoor dat kinderen zich in hun schoolperiode blijven ontwikkelen en ze garanderen bovendien een breed en gevarieerd onderwijsaanbod. Daarnaast dienen de kerndoelen als referentiekader voor (publieke) verantwoording. Er kan door dit kader beter worden vastgesteld of doelen wel of niet bereikt worden.

De kerndoelen gaan over de hoofdlijnen. Ze wordt elk leergebied voorafgegaan door een karakteristiek waarin staat waar het leergebied op hoofdlijnen over gaat en wat de essenties daarvan zijn.

In de hoofdstukken 2.2 t/m 2.5 worden per vormgevingsgebied de specifieke doelen aangegeven. In hoofdstuk 2.6 wordt genoemd welke doelen we nastreven met betrekking tot leerlingen met specifieke behoeften.

Werken met referentieniveaus

De referentieniveaus beschrijven wat leerlingen gedurende hun schoolloopbaan moeten kennen en kunnen op het gebied van rekenen en taal. Deze referentieniveaus maken duidelijk waar naar toe gewerkt wordt. De referentieniveaus zijn een hulpmiddel om de taal- en rekenprestaties van de leerlingen te verhogen. Daarnaast wordt de aansluiting tussen het primair en het voortgezet onderwijs verbeterd.

Waar mogelijk in samenhang.

De school hanteert samenhang binnen de onderdelen "Kunstzinnige oriëntatie", "Oriëntatie op mens en samenleving" en "Natuuronderwijs/gezond gedrag/milieu/techniek/sociaal-emotioneel".

Een ononderbroken ontwikkelingsgang: onderwijs op maat/leerlinggebonden financiering

Onze school wil kinderen de kans geven zich in een doorgaande lijn te ontplooiën. We vinden het belangrijk om tegemoet te komen aan de verschillen tussen de kinderen. We geven onderwijs volgens de principes van het BAS-project.

De bevordering van de emancipatie en integratie van mensen met een handicap vormt een belangrijke doelstelling in het beleid van de Rijksoverheid. Ook in het onderwijs is er behoefte aan emancipatie en integratie van gehandicapte kinderen. Van oudsher is het onderwijs aan gehandicapte kinderen georganiseerd in speciale scholen. Steeds meer ouders wensen echter dat hun gehandicapte kind zoveel mogelijk in een normale omgeving opgroeit en in het verlengde daarvan ook in de thuisomgeving naar een gewone school voor basisonderwijs kan gaan. Om dit mogelijk te maken heeft de overheid een speciale regeling ontworpen, de "leerlinggebonden financiering" (de rugzak). In deze rugzak zitten middelen (in de vorm van tijd en geld) waarmee het mogelijk wordt dat de leerling onderwijs kan volgen op een gewone basisschool.

Afstemming op de leef- en belevingswereld van de kinderen

Dit is een vanzelfsprekend iets. Als de kinderen herkennen waar ze mee bezig zijn, zal het leren gemakkelijker gaan. Bij de rekenopgaven maken we dus regelmatig de koppeling naar de praktijk en bij de wereldoriënterende vakken gaan we waar mogelijk op excursie.

2.2. De instrumenteel - cursorische vakken

Het gaat hier om de basisvaardigheden: Nederlandse Taal (waaronder ook Lezen en Schrijven), Engelse Taal en Rekenen/Wiskunde.

2.2.1. Nederlandse taal

algemene doelstelling:

Het onderwijs in Nederlandse taal is erop gericht dat de leerlingen:

- vaardigheden ontwikkelen waarmee ze deze taal doelmatig gebruiken in situaties die zich in het dagelijks leven voordoen;
- kennis en inzicht verwerven omtrent betekenis, gebruik en vorm van taal;
- plezier hebben of houden in het gebruiken en beschouwen van taal.

Door onze werkwijze voldoen we aan de kerndoelen.

werkwijze/kenmerken:

In de kleutergroepen van de 'Lutje Til' werken we met Schatkist. Met deze methodiek besteden we aandacht aan alle tussendoelen op het gebied van mondelinge taal, woordenschat, beginnende geletterdheid.

Vertrouwde thema's, nieuwe invalshoeken.

Elk jaar komen in de kleutergroepen de seizoenen en de jaarlijkse feestdagen aan bod. En elk jaar proberen we daar een verrassende invalshoek voor te bedenken. Schatkist gaat uit van die terugkerende thema's (in de methode 'ankers' genoemd) en biedt ons een ruime keus uit inspirerende lessuggesties, spel- en werkvormen die nauw aansluiten bij de beleving van kleuters. Zo geven we telkens weer een verrassende draai aan vertrouwde thema's!

Brede ontwikkeling.

Met Schatkist beschikken we over rijk en compleet materiaal waarmee we de kleuters op een breed gebied stimuleren in hun ontwikkeling. Taal, lezen en rekenen staan voorop. Daarnaast vergroten de kinderen hun kennis van de wereld en ontwikkelen zij sociaal-emotionele vaardigheden.

Ankers en routines

Het werken met ankers (thema's) en routines is in Schatkist een belangrijk uitgangspunt. De ankers worden geïntroduceerd met ankerverhalen, zodat de kleuters vanuit een betekenisvolle context worden geactiveerd en gestimuleerd. Met behulp van de ankers wordt een rijke leeromgeving gecreëerd waarin kinderen zich verder kunnen ontwikkelen.

Routines zijn open leersituaties die volgens een vast stramien verlopen en waarbij uitnodigend materiaal stimulerend werkt. Binnen deze leersituaties staat interactie tussen kinderen onderling en/of met de leerkracht centraal. Schatkist bevat diverse materialen die we gebruiken: de pop Pompom, de Lettermuur, de Cijfermuur en de Tijdwijzer.

Schatkist sluit aan bij de nieuwe versie van Veilig Leren Lezen in groep 3, de meest gebruikte methode voor aanvankelijk lezen en taal. Beide uitgaven zijn gebaseerd op de tussendoelen van het Expertisecentrum Nederlands; de leerlijnen zijn op elkaar afgestemd. Schatkist besteedt bijvoorbeeld veel aandacht aan het fonemisch bewustzijn en het alfabetisch principe. Beide vormen een goede voorbereiding op het leren lezen in groep 3. Schatkist en Veilig leren lezen gaan bovendien uit van dezelfde aanpakken (ster, maan en zon). Zo hebben we een doorgaande lijn uitgezet van de kleutergroepen naar groep 3 en verder.

In groep 3 t/m 8:

- taal/spelling/stellen

We werken met Taal op Maat. Er wordt gewerkt volgens de methode.

- lezen

Voor aanvankelijk lezen volgen we Veilig Leren Lezen - nieuwe versie. Bij het technisch lezen (vanaf AVI niveau 3) lezen de kinderen individueel (zie de map Vernieuwd Niveau lezen). We gebruiken ook Estafette. Bij begrijpend- en studerend lezen werken we met de methode Goed Gelezen. Daarnaast maken de kinderen vanaf groep 5 eigen studie werkstukken. Ze halen informatie uit boeken en verwerken dit tot een werkstuk. Ook wordt "Nieuwsbegrip" gehanteerd.

- schrijven

methoden / materialen:

Methode: Taal op Maat + bijbehorend materiaal

Methode: Pennenstreken

Methode: Woordenschat (uitbreiding taal)

Methode: Veilig Leren Lezen (nieuwe versie) + het bijbehorend materiaal

Leesboekjes per niveau (zie map Vernieuwd Niveau lezen/Estafette)

Methode: Goed gelezen + bijbehorend materiaal

Methode: Nieuwsbegrip

Software

Leesplan

De school heeft een leesplan. Ieder jaar wordt deze geëvalueerd en bijgesteld.

2.2.2. Engelse taal

algemene doelstelling:

Het onderwijs in Engelse taal heeft tot doel dat de leerlingen:

- al vroeg vertrouwd raken met een vreemde taal;
- kennis hebben van de rol die de Engelse taal speelt in de Nederlandse samenleving en als internationaal communicatiemiddel;
- herkenning van Engelse leenwoorden in de Nederlandse taal;
- vaardigheden ontwikkelen die een basis leggen voor het spreken en lezen van de Engelse taal, uitgaand van alledaagse situaties;
- verwerven van een woordenschat, van inzicht in de zinsbouw en van de betekenis.

De gebruikte methode voldoet aan de kerndoelen.

werkwijze/kenmerken:

Engelse Taal wordt op onze school aangeboden aan leerlingen in de groepen 6 t/m 8. We gebruiken de methode "Take It Easy" volgens de handleiding.

methoden / materialen:

Methode: "Take It Easy" + software + Woordenboekjes "Kernwoorden Engels in het basisonderwijs"

2.2.3. Rekenen/Wiskunde**algemene doelstelling:**

Het onderwijs in rekenen/wiskunde is er op gericht dat de leerlingen:

- verbindingen kunnen leggen tussen het onderwijs in rekenen/wiskunde en hun dagelijkse leefwereld;
- basisvaardigheden verwerven, eenvoudige wiskundetaal begrijpen en toepassen in praktische situaties;
- reflecteren op eigen wiskundige activiteiten en resultaten daarvan op juistheid controleren;
- eenvoudige verbanden, regels, patronen en structuren opsporen;
- onderzoeks- en redeneerstrategieën in eigen woorden kunnen beschrijven en gebruiken.

De gebruikte methode voldoet aan de kerndoelen.

werkwijze/kenmerken:

In groep 0/1/2:

Rekenen/wiskunde in groep 0/1/2 is geen apart vakonderdeel. Het is verweven met de andere ontwikkelingsgebieden. We halen ideeën uit 'Doen, denken, durven'. Tijdens het omgaan met het materiaal maakt het kind kennis met: getal-, symbool- en hoeveelheidsbegrip. Dit is verder uitgewerkt in 'Beschrijving en verantwoording van het activiteiten aanbod in groep 1/2' - hoofdstuk 5.

In groep 3 t/m 8:

We gebruiken de vernieuwde methode Rekenrijk, 3^e editie. Het is een realistische methode, die uitgaat van leren op basis van begrip. Ook wordt veel aandacht besteed aan het oefenen en automatiseren van de basisvaardigheden. We volgen de handleiding zoveel mogelijk. Deze geeft de leerkracht instrumenten voor diagnose en hulp. De leerkracht krijgt concrete en praktische handvatten om de leerlingen op individueel niveau te volgen, problemen op te merken en wanneer dat nodig is direct en gericht hulp te bieden. De digitale leerlingensoftware stelt de kinderen in staat om vaak en gevarieerd te oefenen met de behandelde rekenstof in de les. De software kan ook worden gebruikt om één volledige zelfstandige werkles te vervangen.

methoden/materialen:

Verschillende soorten cijfers

Meet- en weegmateriaal

Sorteer- en telmateriaal

Watertafel + toebehoren

Methode: Rekenrijk 3e editie + bijbehorend materiaal

Software: voorlopig zal er worden gewerkt met het reguliere schoolpakket van Ambrasoft, vanaf augustus 2012 zal worden gewerkt met de Rekenrijk-software.

Rekenstaafjes; fiches; plakkertjes; spiegeltes; klassikale abacus; leerling abacus; inpakmateriaal; klassikale klok; rekenmachines

2.3. Oriëntatie op mens en samenleving

'Oriëntatie op mens en wereld' is onderverdeeld in: aardrijkskunde; geschiedenis; samenleving; techniek; milieu; gezond en redzaam gedrag; natuuronderwijs.

2.3.1. Aardrijkskunde**algemene doelstelling:**

Het aardrijkskundeonderwijs is er op gericht, dat de leerlingen:

- zich een beeld vormen van de aarde en haar belangrijkste regio's;
- inzicht verwerven in de manier waarop de natuur en het menselijk handelen de ruimtelijke inrichting beïnvloeden;
- zich enige geografische kennis en vaardigheden eigen maken.

Onze werkwijze voldoet aan de kerndoelen.

werkwijze/kenmerken:

De kinderen werken naar aanleiding van een door de methode bepaald thema. We hebben hiervoor een werkwijze ontwikkeld. Die ziet er als volgt uit:

voorbereiding

- wat weten de kinderen al van het onderwerp

- instructie
- verwerking
- afronding

- doel vaststellen / begrippen aanbrengen

- werkboek maken

- vragen maken uit het boek

- op welke wijze wordt het thema bij de kinderen geïntroduceerd

- presenteren van het werk

- toetsen van de kennis

methoden/materialen: "Hier en daar".

documentatie- en oriëntatiecentrum

tekstverwerker

internet (o.a. school-tv beeldbank)

2.3.2. Geschiedenis/Samenleving**algemene doelstelling:**

Het geschiedenisonderwijs is erop gericht, dat de leerlingen:

- zich beelden vormen van in tijd geordende verschijnselen en ontwikkelingen;
- besef krijgen van continuïteit en verandering in het leven en in de geschiedenis van de samenleving;
- zich enige historische basisvaardigheden eigen maken;
- kennis en inzicht verwerven omtrent inrichting en structuur van de maatschappij;
- kennis en inzicht verwerven omtrent enige hoofdzaken van en kenmerkende verschillen tussen geestelijke stromingen in de samenleving.

De gebruikte methode voldoet aan de kerndoelen.

werkwijze/kenmerken:

We werken met de methode "Hier en daar" in de groepen 5 t/m 8. Alleen de basisstof wordt behandeld. Via het projectwerk wordt dieper ingegaan op bepaalde aspecten van de geschiedenis.

methoden/materialen:

Methode: "Hier en daar"

video's van de NOT + wandplaten van de firma Agteres

2.3.3. Natuuronderwijs/Gezond Gedrag/Milieu/Techniek/Sociaal-emotioneel**algemene doelstelling:**

Het natuuronderwijs is erop gericht, dat de leerlingen:

- plezier beleven aan het verkennen van de natuur vanuit een kritisch vragende houding en zorg hebben voor een gezond leefmilieu;
- kennis, inzicht en vaardigheden verwerven die mensen nodig hebben om op de juiste wijze met de levende en niet-levende natuur om te gaan;
- een onderzoekende en waarderende houding ten opzichte van de natuur en een gezond leefmilieu ontwikkelen;
- kennis, inzicht en vaardigheden verwerven ten aanzien van een gezond gedragspatroon dat past bij henzelf en bij de omgeving waarin ze opgroeien.

De gebruikte methode voldoet aan de kerndoelen.

De methode NatuNiek die wij op onze school hanteren, leert kinderen natuurlijke verschijnselen te onderzoeken, techniekwerkstukken te maken en hun bevindingen te presenteren. De vaardigheid onderzoeken bij de natuurthema's bestaat uit waarnemen en vragen stellen, het uitvoeren van een echt onderzoek en vervolgens analyseren en een conclusie trekken. Bij de techniekthema's onderzoeken, ontwerpen en maken de

leerlingen zelf of met elkaar een werkstuk. De methode heeft actieve aandacht voor samenwerkend leren en is sterk gericht op de leefomgeving van de kinderen. Hierdoor sluit de methode prima aan bij onze visie van onderwijs geven.

NatuNiek kent een doorgaande lijn voor groep 3 tot en met 8. De methode biedt kijklessen (Klasse TV), lessen waarin leerlingen zelfstandig werken, projectlessen en toetslessen. De methode is zo opgebouwd dat er volop mogelijkheden zijn om in te spelen op de niveauverschillen binnen de groep.

Ook in de groepen 1 en 2 komen aspecten van techniek en natuuronderwijs al aan de orde. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het spelen met constructiematerialen, Kapla, water- en zandbak (zinken-drijven) of het aanleren van de jaargetijden.

Meer differentiatie

NatuNiek biedt kijklessen, lessen waarin leerlingen zelfstandig werken, projectlessen en toetslessen. Deze afwisseling houdt de aandacht van de leerlingen vast. NatuNiek biedt u daarnaast volop mogelijkheden om in te spelen op de niveauverschillen binnen uw groep. De cd-rom zorgt voor een uitgebreide uitleg van behandelde begrippen en allerlei aanvullende oefeningen.

Taal

Voor sommige kinderen is taal een drempel bij het volgen van natuur- en technieklessen. In deze methode wordt hier veel aandacht aan besteed. Zo kent de methode een consistente lijn voor het leren van specifieke begrippen en geeft deze uitleg over woorden die een struikelblok zouden kunnen vormen. Hierdoor wordt de leerstof beter opgenomen en onthouden.

Alle teksten sluiten aan op AVI- niveau van de jaargroep en sluiten aan bij de CLIB- normen.

Het gedrukte lesmateriaal wordt ondersteund door een cd-rom en door een website met internetopdrachten, geschikt voor het digitale schoolbord.

methoden/materialen:

Methodes: "Natuniek" en "Klets"

cd-rom en de website www.natuniek.nl

2.3.4. Redzaam gedrag, waaronder verkeer

algemene doelstelling:

Het onderwijs in redzaam gedrag, waaronder verkeer is erop gericht, dat de leerlingen:

- kennis, inzicht en vaardigheden verwerven als deelnemer aan het verkeer;

Onze werkwijze voldoet aan de kerndoelen.

werkwijze/kenmerken:

We maken gebruik van de verkeerskranten van VVN. Groep 5/6 werkt uit Wijzer door het verkeer, groep 7/8 werkt met de Jeugdverkeerskrant en uit Wijzer door het verkeer. Daarnaast maken de kinderen van groep 7 proefexamens voor het verkeersdiploma.

methoden/materialen:

"Wijzer door het verkeer" (groep 5 t.m. 8)

"Wijzer door het verkeer" is ontwikkeld met Veilig Verkeer Nederland, de specialist op het gebied van verkeerseducatie. Alle verkeersregels die voor kinderen van belang zijn zitten in Wijzer door het verkeer. De methode voldoet aan de kerndoelen en via de internetsite worden veranderingen met betrekking tot verandering van verkeersregels direct doorgegeven.

Jeugdverkeerskrant

Proefexamens verkeersdiploma

Internetsite

2.4. Lichamelijke opvoeding

algemene doelstelling:

De lichamelijke opvoeding is erop gericht, dat de leerlingen:

- kennis, inzicht en vaardigheden verwerven om hun bewegingsmogelijkheden te vergroten;
- enige kenmerkende hulpmiddelen en bijbehorende begrippen kunnen gebruiken;
- een positieve houding ontwikkelen, dan wel behouden, met betrekking tot deelname aan de bewegingscultuur;
- omgaan met elementen als spanning, verlies en winst.

Aan de orde komen: bewegingsonderwijs, atletiek, spel en bewegen op muziek. De methode die we als leidraad gebruiken: Basislessen bewegingsonderwijs.

werkwijze/kenmerken:

In groep 1/2:

Alle onderdelen komen aan bod, zowel op spelgebied als op het gebied van werken met materialen. Er wordt zowel klassikaal als in groepen gewerkt.

In 3 t/m 8:

Er wordt gewerkt met een jaarplan. Per schooljaar wordt gewerkt in een aantal periodes. In elke periode komen de genoemde onderdelen aan bod. Er wordt zowel klassikaal als in groepen gewerkt. Bij groepswork wordt de nodige zelfstandigheid verwacht.

methoden/materialen:

jaarplan bewegingsonderwijs

turnzaal + bijbehorende toestellen en materiaal

veld + buitenspelmateriaal

2.5. Kunstzinnige oriëntatie

'Kunstzinnige oriëntatie' is onderverdeeld in: erfgoed, beeldende kunst, muziek, dans, drama, literatuur en audio visuele vormgeving/media.

algemene doelstelling:

Door middel van een kunstzinnige oriëntatie maken kinderen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld. Het gaat om kennismaking met cultureel erfgoed waarmee mensen in de loop der tijd vorm en betekenis hebben gegeven aan hun bestaan. Ook gaat het om het verwerven van enige kennis van de hedendaagse kunstzinnige en culturele diversiteit. Dit vindt zowel plaats op school als door regelmatige interactie met de buitenwereld. Kinderen leren zich aan de hand van kunstzinnige oriëntatie open te stellen. Ze kijken naar schilderijen en beelden, luisteren naar muziek en genieten van taal en beweging. Kunstzinnige oriëntatie is er ook op gericht bij te dragen aan de waardering van leerlingen voor culturele en kunstzinnige uitingen in hun leefomgeving. Ook leren kinderen zich door kunstzinnige oriëntatie te uiten met aan het kunstzinnig domein ontleende middelen. Zo leren ze bijvoorbeeld:

- de beeldende mogelijkheden van diverse materialen te onderzoeken aan de hand van kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie;
- tekeningen en ruimtelijke werkstukken te maken;
- liedjes te zingen en daarbij instrumenten te gebruiken;
- expressief te spelen en bewegen.

Waar mogelijk worden hierbij onderwerpen gebruikt die samenhangen met andere leergebieden. Het onderwijs krijgt daardoor meer samenhang en wordt betekenisvoller.

kunstzinnige kerndoelen

Van de door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) benoemde kerndoelen zijn in dit kader de kerndoelen 54, 55 en 56 van toepassing en van belang.

Kerndoel 54 houdt in dat de leerlingen leren beelden, taal, spel en beweging te gebruiken en om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en er mee te communiceren. Kerndoel 55 betekent dat de leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren. Kerndoel 56 impliceert dat de leerlingen kennis verwerven over aspecten van cultureel erfgoed.

kunstzinnige schooldoelen

Aan de hierboven beschreven kunstzinnige kerndoelen, wordt door Obs Lutje Til een aantal specifieke schooldoelen toegevoegd. Deze schooldoelen hangen ten nauwste samen met de kleinschaligheid van onze school en met de hechte band tussen school en dorp.

Deze specifieke doelen zijn, dat:

- alle leerlingen van alle groepen gezamenlijk deelnemen aan activiteiten van kunstzinnige oriëntatie;
- bepaalde activiteiten tezamen met het dorp worden gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld de viering van Koninginnedag en Bevrijdingsdag en de herdenking van 4 mei;

- hetgeen het dorp met zijn bewoners zelf aan cultuur, media en erfgoed te bieden heeft, actief de school wordt binnengehaald.

Werkwijze/kenmerken:

Er wordt ieder jaar een jaarplan gemaakt en is er een meerjarenplanning. Er zijn leerlijnen voor beeldende vorming, beweging /muziek en drama. Om deze leerlijnen zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen, werken we uit verschillen de methoden.

Methoden/materialen:

Beeldende vorming

Methode: "Tekenvaardig"

Methode: "Handvaardig"

Methode: "Uit de Kunst"

Boeken met ideeën

Allerhande verbruiksmateriaal

Diverse tekenmaterialen en gereedschappen

Muziek en Beweging

Methode: "Moet je doen": Muziek + bijbehorende cd

Cassetterecorder/cd-speler

Verschillende liedboeken

Muziekinstrumenten

Drama

Methode: "Moet je doen": Drama

Verkleedkleden

Muziekinstrumenten

Speelattributen

Cultuurplan

De school heeft een cultuurplan. Ieder jaar wordt deze geëvalueerd en bijgewerkt.

2.6. Zorg voor de leerling

In de schoolgids is het volgende beschreven:

- de opvang van nieuwe leerlingen in de school;
- het volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de school;
- de speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften;
- de begeleiding van de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs;
- de bijzondere en buitenschoolse activiteiten.

De school maakt gebruik van een samenhangend systeem van leerlingenzorg. Er wordt gewerkt met een zorgkalender waarin alle facetten van de zorg in zijn gepland.

Essentieel is de interne analyse van de resultaten van leerlingen.

In onze school volgen de leerkrachten de ontwikkeling van de basisvaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling systematisch en kunnen problemen hierin tijdig signaleren.

De gegevens van leerlingen worden volgens een vaste procedure besproken en nader geanalyseerd.

De leerkracht stelt aan de hand van de verzamelde gegevens een plan op om het onderwijs aan de behoeften van leerlingen aan te passen, met het oog op het realiseren van minimum en aanvullende doelen.

Bij zowel analyse als planning maken leerkrachten c.q. de school gebruik van de deskundigheid en de ervaring van collega's binnen het samenwerkingsverband en/of van externe deskundigen.

De leerkracht voert de opgestelde plannen uit binnen de klas.

De leerkracht evalueert samen met de interne begeleider de uitvoering van de plannen en zorgt ervoor dat de voortgangsbeslissingen worden genomen. Dit gebeurt tijdens de leerlingbesprekingen.

Ook worden toetsresultaten met het team op klasse- en schoolniveau besproken. De oorzaken worden besproken en er wordt gekeken welke acties we kunnen ondernemen.

De interne begeleider draagt zorg voor de coördinatie van de activiteiten in het kader van de leerlingenzorg. De concrete afspraken, procedures en formulieren, zijn beschreven in de nota "Zorgpakket" van St. OPOS. Elke leerkracht heeft een overzicht van de afspraken, procedures en formulieren, die voor iedereen gelden.

Zorgprofiel

In het zorgprofiel (op school ter inzage) is aangegeven wat de mogelijkheden zijn van onze zorgverbreding, wat de grenzen zijn van de zorg die wij kunnen bieden.

Het beleid van de school is er op gericht om de opvang van kinderen met een diversiteit aan handicaps mogelijk te maken, mits het binnen de grenzen van onze zorg is.

3. Personeelsbeleid

Integraal personeelsbeleid (IPB) is personeelsbeleid dat maakt dat je in een organisatie prettig kunt werken, dat je jezelf kunt ontwikkelen, dat je kunt groeien en dat je kunt leren van anderen en met anderen. Het grootste verschil tussen IPB en personeelsbeleid tot nu toe zit in de afstemming van de individuele doelen met de doelen van de organisatie en de systematische en planmatige manier waarop dat plaatsvindt.

Binnen IPB wordt 'integraal' op drie manieren opgevat, het betekent:

1. Voldoende afstemming tussen de doelen van de school en de ontwikkeling van het individuele personeelslid.
2. Personeelsmanagementinstrumenten versterken elkaar op logische wijze en zijn gericht op personeelsbeheer, personeelszorg en op de ontwikkeling van de medewerkers.
3. Verschillende betrokkenen (bestuur, schoolmanagement en medewerkers) leveren ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid een bijdrage aan het realiseren van het personeelsbeleid.

3.1. Doelen van het personeelsbeleid

Het personeel werkzaam in de scholen voor openbaar onderwijs in de gemeente Slochteren is het menselijk kapitaal van de organisatie.

Er worden zodanige voorwaarden geschapen dat de kwaliteiten van individuele leerkrachten tot ontplooiing kunnen komen. Deze ontplooiing moet afgestemd worden op de inhoudelijke en organisatorische doelen van de school. Daarbij moet rekening gehouden worden met de verschillen tussen mensen en moet er ruimte zijn voor acceptatie van deze verschillen.

Uitgangspunten van personeelsbeleid

1. Personeelsbeleid omvat uniform beleid m.b.t. afspraken en procedures voor alle openbare scholen in de gemeente Slochteren en mogelijkheid voor gedifferentieerd beleid per school.
2. Personeelsbeleid dient planmatig te worden aangepakt. Dit schept een verantwoordelijkheid naar alle betrokken partijen. Daartoe behoort het formuleren van doelstellingen, benoemen van resultaten, een zorgvuldige en bewaakbare planning, het sluiten van overeenkomsten, regelmatig terugkerende evaluaties en een professionele gespreksvoering.
3. Elk personeelslid onderschrijft de visie van de school en levert in woord en daad een actieve bijdrage aan deze ontwikkeling.
4. De normjaartaak is de basis voor de verdeling en de uitvoering van alle werkzaamheden binnen de organisatie als geheel en haar onderdelen. Goed beschreven taakbeleid in al haar facetten (taakomvang, taakverdeling, taakbelasting, taakbelastbaarheid) is daarbij een voorwaarde.
5. Voor het volgen van de persoonlijke ontwikkeling en de loopbaanontwikkeling worden daarvoor geschikte instrumenten gekozen en ingezet.
6. De organisatie investeert in voorwaarden die een ieder in staat stelt de eigen kwaliteiten te ontwikkelen. Ieder personeelslid wordt aangesproken op het ontwikkelen van de professionaliteit.
7. Mobiliteit moet bespreekbaar zijn. Mobiliteit tussen scholen behoort gemeengoed te zijn.
8. Het personeelsbeleid gaat er van uit dat men graag in het primair onderwijs van de Gemeente Slochteren wil werken en dat men tevreden is over de organisatie. Het is een gezamenlijke zorg om dit voorelkaar te krijgen, ook in randvoorwaardelijke zin.

3.2. Huidige situatie

Nieuwe personeelsleden en beginnende groepsleerkrachten worden het eerste jaar extra begeleid. Er wordt rekening gehouden met de verschillende loopbaanfasen, waarbij gebruik gemaakt wordt van een ieders sterke punten. Kernwoorden hierbij zijn: coachen, consulteren en reflecteren op het eigen handelen. Er worden mogelijkheden gecreëerd om te leren van anderen.

Er is in kaart gebracht welke competenties van de personeelsleden verwacht worden. Een ieder is verantwoordelijk voor zijn eigen professionele ontwikkeling. De personeelsleden geven in een persoonlijk ontwikkelingsplan POP aan, aan welke competenties de komende periode gewerkt zal worden. Dit wordt doorgenomen met de leidinggevende. Het werken aan de eigen ontwikkeling staat in relatie tot de doelen van de organisatie. Het nascholingsbeleid sluit hierop aan.

Er fungeert een gesprekscyclus, waarbij in het eerste en het tweede jaar een functioneringsgesprek wordt gehouden inclusief een loopbaangesprek. De afspraken worden vastgelegd in een Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP). In het derde en laatste jaar van de gesprekkencyclus volgt een beoordelingsgesprek. Daarna start de cyclus opnieuw.

Er zijn mogelijkheden geschapen om te wisselen van werkplek. Mobiliteit is een belangrijk instrument om het personeel gemotiveerd te houden en van tijd tot tijd nieuwe uitdagingen te bieden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van bouwwisselingen, maar ook door het aanbieden van vergelijkbaar werk in een andere school. Voor het personeelslid verhoogt dit het plezier waarmee het vak uitgeoefend wordt. De schoolorganisatie kan door deze flexibiliteit beter gaan functioneren en beter inspelen op maatschappelijke en onderwijskundige veranderingen.

Ontwikkelingsmogelijkheden bieden zich aan in de vorm van verschillende taken en functies. In het kader van de functiemix, het beleid m.b.t. functiedifferentiatie, zijn er mogelijkheden om door te groeien naar een hogere leerkrachtfunctie met zwaardere taken en verantwoordelijkheden. Ook wordt leerkrachten, die ambitie hebben om directeur te worden, de mogelijkheid gegeven ervaring op te doen in de vorm van kweekvijver voor directeurs.

3.3. Scholing

Als doelstelling van het personeelsbeleid is aangegeven dat de ontplooiing van individuele leerkrachten wordt afgestemd op de inhoudelijke en organisatorische doelen van de school. Het scholingsplan wordt dus samengesteld naar aanleiding van:

- personeelsbeleid
Het creëren van goede scholingsmogelijkheden als onderdeel van goede arbeidsvoorwaarden; activiteiten in het kader van een persoonlijk ontwikkelingsplan.
- onderwijskundig beleid
Het toerusten en motiveren van leerkrachten voor het realiseren van veranderingen in het onderwijs zoals die in hoofdstuk 1 van dit schoolplan zijn vastgelegd.

Meerjarenplanning activiteiten bovenschools niveau

* Functiemix.

In het kader van de functiemix zullen er bovenschoolse aanvullende scholingsactiviteiten worden aangeboden. Voor het scholingsbeleid in het kader van de functiemix wordt verwezen naar het beleidsplan "functiemix". De scholingsactiviteiten vinden in de periode 2011 t/m 2015 plaats.

* Scholing in het kader van het "beleidsplan meerbegaafde en hoogbegaafde leerlingen".

In het kader van het "beleidsplan meerbegaafde en hoogbegaafde leerlingen" wordt er voor leerkrachten een nascholingscursus georganiseerd om de deskundigheid op dat gebied te vergroten. De cursus wordt in 2011 aangeboden.

Meerjarenplanning activiteiten schoolniveau.

A. Deelname aan de conferenties op gebied van "Taal en Lezen"

Teamleden van onze school bezoeken masterclasses en workshops ten einde nieuwe inzichten op te doen op gebied van begrijpend lezen, technisch lezen, woordenschat, lezen als voorwaarde om verder te leren, rekenen en spelling. De te bezoeken conferenties zullen goed aansluiten op de voorgenomen

verbeterplannen, met name op gebied van taal integraal. Voor het schooljaar 2011/2012 bezoeken enkele teamleden de conferentie van ENCO te Groningen. De conferenties duren één hele dag. In de toekomst zullen teamleden deze conferenties ook bezoeken, mits ze aansluiten bij de school-verbeterplannen.

B. Voorlichting over de nieuwe rekenmethode "Rekenrijk" 3e versie.

De school maakt gebruik van scholing van de schoolleverancier bij de introductie van de nieuwe rekenmethode. Een ervaringsdeskundige zal het team in de vorm van "startbijeenkomst" voorlichting geven over het gebruik van de methode. De cursus vindt plaats op een middag.

In de toekomst zal de school vaker gebruik kunnen maken van gebruikservaringen van anderen. Ook zal de school zich coöperatief opstellen, daar waar het gaat om het delen van ervaringskennis van de school zelf.

C. Deelname aan activiteiten van "Alle scholen in beweging"

De school maakt voor het eerst gebruik van de "Taalbus". Er verschijnt daadwerkelijk een busje op school, met daarin benodigde materialen. Deze worden in een groep geplaatst, zodat de groep er anders uitziet. De leiding van de groep wordt op die dag overgenomen door een deskundige op gebied van taal. De leerkracht blijft op de achtergrond nadrukkelijk aanwezig. Op de middag wordt het team plenair verder geschoold, de leerlingen zijn dan niet aanwezig.

In de toekomst zal vaker uitgezien worden naar andere activiteiten van "Alle scholen in beweging", mits het aansluit op de verbeterplannen op gebied van taal integraal, of een ander plan van dat moment. De activiteiten duren één dag.

D. Een teamlid volgt de opleiding "rekencoördinator".

Voor het schooljaar 2011-2012 maakt één teamlid van de school gebruik van de opleiding rekencoördinator. De opleiding levert een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het reken-wiskundeonderwijs op de school. De coördinator rekenen verwerft en versterkt competenties in de competentievelen: gecijferdheid, vakdidactiek, collegiale consultatie, rekenbeleid.

3.4. Overige aspecten

3.4.1. Het beleid ten aanzien van de vergroting van het aantal vrouwen in de schoolleiding

Dit is op bestuursniveau vastgelegd. Op school ligt dit document 'Wet evenredige vertegenwoordiging van vrouwen' 26 januari 1998 ter inzage.

4. Kwaliteitsbeleid

4.1. Begripsbepaling

Aangezien het de bedoeling is om de kwaliteit van ons onderwijs in beeld te brengen en te verbeteren, is het eerst nodig na te gaan wat er wordt verstaan onder het begrip 'kwaliteit'. Wij stellen:

De school levert kwalitatief goed onderwijs, als:

- ***de leerprestaties voldoende zijn;***
- ***de beoordeling door de inspectie voldoende is;***
- ***de klanten (leerlinge en ouders) tevreden zijn over de school.***

Systematisch werken aan de kwaliteit van de school vinden we belangrijk. Dat betekent het juiste beleid formuleren, de juiste handelingen verrichten en op de goede manier evalueren of bereikt is wat de school wilde bereiken. Kwaliteitszorg is het geheel van samenhangend beleid, concrete doelstellingen en goed management om de benodigde acties en controles uit te voeren waarmee de school de gewenste kwaliteit systematisch levert en waarmee de school die kwaliteit ook continu kan verbeteren.

Wat de gewenste kwaliteit inhoudt, kan de school –binnen de wettelijke kaders van regelgeving en toezicht– zelf formuleren. Dus naast de doelen die de overheid het onderwijs stelt, heeft de school ruimte om zelf doelen te formuleren.

4.2. Kwaliteitsbeleid

4.2.1. Inleiding kwaliteitsbeleid

De school wil zich verder ontwikkelen tot een professionele organisatie, d.w.z. een organisatie die doelgericht en systematisch werkt aan het verbeteren van het onderwijs. De doelen bepaalt de school niet in een isolement. Voor een deel worden de doelen van de school gegeven door de rijksoverheid in de vorm van wettelijke deugdelijkheidseisen. Daarnaast zijn niet alleen het bevoegd gezag, maar ook de ouders gesprekspartner van de school als het gaat om het bepalen van de doelstellingen.

Systematisch betekent dat de school afspraken en instrumenten moet hanteren voor de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en de werkprocessen binnen de school.

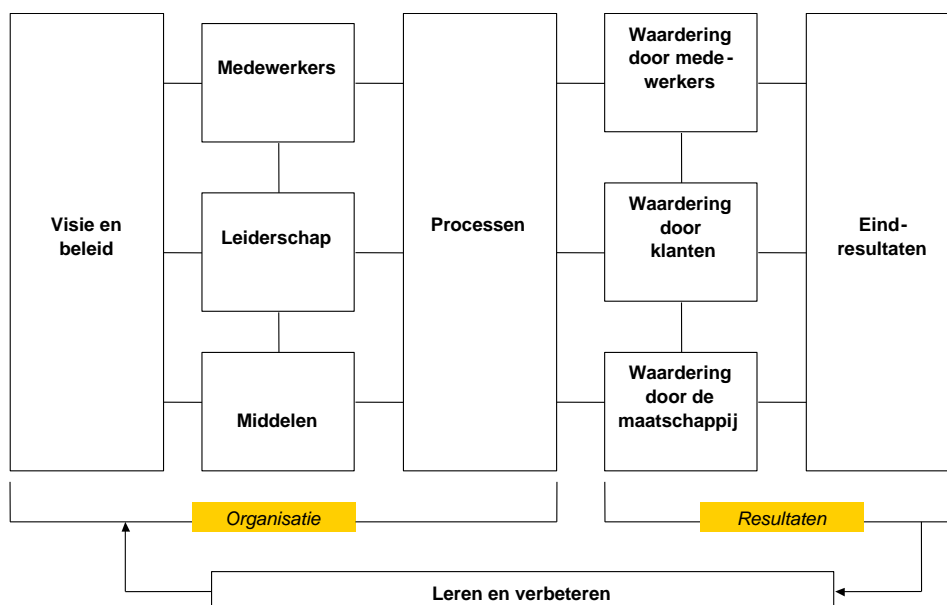
Om te komen tot een goed systeem van monitoren, het in de gaten houden van onderwijsresultaten, is er op bovenschools niveau een planning en controlsysteem ontwikkeld. Hierin wordt een breed scala aan factoren meegenomen die van invloed zijn op de kwaliteit van het onderwijs (voorwaarden, onderwijsleerproces en resultaten).

Met het verzamelen van meetgegevens van de onderwijsresultaten wordt al enige jaren gewerkt. Verzamelen van onderwijsresultaten in de vorm van diverse toetsgegevens en vragenlijsten is echter één ding. De uitkomsten ook daadwerkelijk gebruiken om te komen tot kwaliteitsverbetering een tweede. Om meer structuur te brengen in de kwaliteitszorg wordt door ons het INK-managementmodel gehanteerd.

4.2.2. INK-managementmodel

Het model (zie schema hieronder) is opgebouwd uit negen aandachtsgebieden (domeinen). De negen domeinen vatten de verschillende gebieden voor een adequate bedrijfsvoering samen. Voor het openbaar onderwijs in Slochteren zijn de domeinen 'visie en beleidsvorming' en 'leiderschap' van plaats verwisseld. Het vormgeven van de school begint immers met visie en beleid (overigens wordt deze visievorming wel aangestuurd door het management).

INK-managementmodel

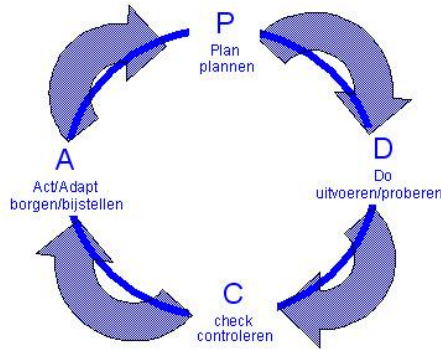

De domeinen zijn onder te verdelen in organisatiegebieden en resultaatgebieden. De organisatiegebieden vormen een weergave van de structuur, de inrichting en het functioneren van de school. Anders gezegd zijn de organisatiegebieden de inputzijde van de school op weg naar betere prestaties. Aan de hand van de resultaatgebieden worden de maatstaven en de normen bepaald waaraan goede prestaties zijn af te meten. Oftewel: de resultaatgebieden vormen de output van de organisatie. De feedbackloop, leren en verbeteren,

geeft aan dat de school op basis van de behaalde resultaten haar inspanningen moet bijstellen. Dus leren en verbeteren op basis van de behaalde resultaten.

4.2.3. De PDCA-cirkel

Om een goede school te worden dient men continu te verbeteren. Om de continue verbetering te kunnen richten en sturen, wordt in het INK-managementmodel gebruik gemaakt van de verbetercyclus **Plan-Do-Check-Act** (PDCA-cirkel).

De verbetercyclus is een hulpmiddel bij het inrichten van verbeteringen. In de cyclus worden 4 fasen onderscheiden:

- Plan:** plannen van activiteiten en het stellen van doelen
- Do:** uitvoeren van geplande activiteiten
- Check:** nagaan en meten in hoeverre de afgesproken doelen zijn gehaald
- Act:** analyse van de afwijkingen en het nemen van maatregelen

In de **Plan**-fase worden plannen gemaakt. Dat kan variëren van een eenvoudig actieplan tot een schoolplan. Voordat men start met het opstellen van het plan, wordt de huidige stand van zaken goed in kaart gebracht. In de Plan-fase zelf is het van belang te werken aan draagvlak voor het plan door vanaf begin direct betrokkenen bij de gedachtevorming te betrekken.

Wanneer het plan eenmaal aanvaard is, van de **Do**-fase aan, de uitvoering van het plan. Belangrijk daarbij is steeds na te gaan of men op koers ligt, het proces goed te volgen en zo nodig de plannen aan te passen.

In de **Check**-fase gaat men na of de in het plan opgestelde doelen gerealiseerd zijn. Men doet dit door evaluaties uit te voeren en resultaten te analyseren. Opnieuw is het zaak alle belanghebbenden te betrekken.

De uitkomsten van de evaluaties vormen het vertrekpunt voor de **Act**-fase (ook wel Adapt-fase genoemd). Men bepaalt op het uitgevoerde beleid aanleiding geeft tot borging of verbetering. In het laatste geval wordt een verbeterplan opgesteld, waarmee een nieuwe cirkel gestart wordt.

4.2.4. Het controlsysteem Stichting OPOS¹⁾

Het bestuur stelde het beleid voor Planning en Control vast met het volgende doel:

Door het ontwikkelen van een systeem van planning en control bestaat de mogelijkheid om de onderwijskwaliteit te meten en het management en het bestuur informatie te verschaffen over de kwaliteit van het openbaar basisonderwijs. Op basis van de verzamelde gegevens wordt bepaald of er actie ondernomen moet worden. Hierdoor kan zonodig bijgestuurd worden om de gewenste planning te halen.

Centraal in de kwaliteitszorg staat het INK-managementmodel. Door de instrumenten van planning en control, zowel op bovenschools- als op schoolniveau, wordt de kwaliteit van de diverse domeinen regelmatig vastgesteld. De resultaten worden schriftelijk vastgelegd, zodat vergelijking met voorgaande jaren en vergelijkbare scholen mogelijk is en er conclusies uit getrokken kunnen worden. De uitkomsten van de activiteiten in het kader van het controlsysteem vormen de informatiebasis voor een zelfevaluatie waarna verbeteracties worden gepland.

De belangrijkste gegevens worden per school verzameld op een zogenaamde kengetallenkaart. Een beperkt aantal gegevens en indicatoren wordt ingevuld waardoor bestuur en management zicht krijgen op de school/scholen en kunnen nagaan waar de kwaliteitszorg achterblijft. De gedachte hierbij is dat er tijdig ingespeeld kan worden om achterstanden te voorkomen.

Voor het schoolplan 2011-2015 zijn op basis van de verkregen resultaten uit de resultaatgebieden (INK-model) de beleidsvoornemens in hoofdstuk 1.6 beschreven. Resultaten van de control instrumenten kunnen aanleiding zijn om tussentijds beleidsvoornemens bij te stellen dan wel nieuwe beleidsvoornemens op te nemen. De beleidsvoornemens/actiepunten worden in het schoolplan, het integraal jaarplan en in de schoolgids opgenomen. In het werkoverleg bovenschools directeur – schooldirecteur, wordt de voortgang van de beleidsvoornemens besproken en bewaakt.

¹⁾ Zie voor meer informatie het kwaliteitsbeleidsplan Planning en Control (8 mei 2009).

4.3. Instrumenten Planning en control.

De instrumenten van de planning (sturing) zoals schoolplan, integraal jaarplan en begroting, zijn gericht op het sturen en richting geven aan de organisatie. De instrumenten van control (beheersing) zoals de enquêtes, de analyses van de afgenomen toetsen en de tussenrapportages, zijn bedoeld om de voortgang van de plannen te meten en indien nodig bij te sturen.

4.3.1. Instrumenten Planning

Beschrijving	Wie	Wat	Wanneer
Opstellen schoolplan (1 x / 4 jaar)	Directeur en bovenschoolse directie	Schoolplan	mei 2015; 2019; ...
Vaststellen schoolplan	Bovenschoolse directie	Schoolplan	juni
Actualiseren meerjaren investeringsplan onderwijsleermiddelen (OLP)	Directeuren	Investeringsbegroting	juni
Actualiseren meerjaren investeringsplan apparatuur	Directeuren	Investeringsbegroting	juni
Opstellen schoolbegroting binnen financiële kaders	Directeuren	Concept schoolbegroting	oktober
Opstellen integraal jaarplan	Directeuren	Integraal jaarplan	mei
Opstellen bovenschoolse afspraken	Bovenschoolse directie	Bovenschoolse afspraken	mei
Vaststellen managementcontract	Bovenschoolse directie	Bovenschoolse afspraken + integraal jaarplan	juni

Schoolplannen

De schoolplannen zijn de strategische meerjarenplannen op schoolniveau. Het schoolplan is deels een afgeleide van het strategisch beleidsplan van Stichting OPOS. De beleidsvoorstellen uit het strategisch beleidsplan zijn, voor zover van toepassing, uitgewerkt op schoolniveau. Daarnaast worden schooleigen doelen toegevoegd.

Meerjaren investeringsplan + begroting

Duurzame goederen worden afgeschreven. Als ondergrens voor activering geldt een bedrag van € 500,-. Elk jaar wordt deze planning geactualiseerd. Op basis van de leerlingenaantallen per 1 oktober, wordt het budget per school vastgesteld dat valt onder de verantwoording van de schooldirecteur.

Integraal jaarplan + managementcontract

Jaarlijks wordt het schoolplan geactualiseerd. Dit wordt vastgelegd in een integraal jaarplan op schoolniveau. In het integraal jaarplan zijn de beleidsvoornemens voor het komende schooljaar geformuleerd. Het integraal jaarplan vormt samen met een deel van de afspraken uit het bovenschools jaarplan het managementcontract tussen de bovenschoolse directie en directeur.

4.3.2. Instrumenten Control.

Beschrijving	Wie	Wat	Wanneer
Tussenrapportage 1	Bovenschoolse directie. De directeur levert de gevraagde gegevens aan.	Tussenrapportage 1 + Kengetallenkaart	mei
Tussenrapportage 2	Bovenschoolse directie De directeur levert de gevraagde gegevens aan.	Tussenrapportage 2 + Kengetallenkaart	november
Personeelsenquête 1 keer in de 2 jaar	Directeuren analyseren de gegevens op schoolniveau en sturen resultaat naar de bovenschoolse directie	De gegevens worden ver-werkt in het schoolplan en/of het integraal jaarplan.	In de eerste helft van het jaar waarin het schoolplan wordt opgesteld en twee jaar later.
Ouderenquête 1 keer in de 4 jaar	Directeuren analyseren de gegevens op schoolniveau en sturen resultaat naar de bovenschoolse directie	De gegevens worden ver-werkt in het schoolplan.	Eind schooljaar vooraf-gaand aan het opstellen van het schoolplan.
Leerling-enquête 1 keer in de 4 jaar	Directeuren analyseren de gegevens op schoolniveau en sturen resultaat naar de bovenschoolse directie	De gegevens worden ver-werkt in het schoolplan.	Eind schooljaar vooraf-gaand aan het opstellen van het schoolplan.
Softwarepakket CITO leerlingvolgsysteem Format CITO leerlingvolgsysteem	Leerkracht voert gegevens in het computersysteem in en maakt dwarsdoorsneden en trendanalyses. Intern begeleider en directeur vullen het format leerlingvolgsysteem in en analyseren de gegevens en trekken conclusies.	De gegevens worden ver-werkt in het schoolplan en/of het integraal jaarplan.	Het ingevulde format van het CITO-leerlingvolgsysteem wordt begin mei aangeleverd.
CITO-eindtoets Format CITO-eindtoets	De directeur analyseert de gegevens m.b.v. het format en trekt conclusies.	De gegevens worden ver-werkt in het schoolplan en/of het integraal jaarplan.	Het ingevulde format van de CITO-eindtoetsanalyse wordt de 1 ^e week van april aangeleverd.
Inspectieonderzoek (jaarlijks worden een à twee scholen bezocht)	Inspectie stuurt inspectierapport. De directeur kan reactie geven op rapportage.	De aanbevelingen worden verwerkt in het schoolplan en/of het integraal jaarplan.	Zo spoedig mogelijk na het onderzoek.

Tussenrapportages

De tussenrapportages dienen ervoor om het bestuur te informeren over de stand van zaken op alle onderdelen van het INK-model weergegeven met een verklaring voor eventuele afwijkingen. Per aandachtsgebied wordt, als dit van toepassing is, de stand van zaken weergegeven.

Inzage in de financiële stand van zaken wordt gegeven aan de hand van OSG-rapportage. Deze wordt als bijlage toegevoegd. De directeuren leveren de gevraagde gegevens aan.

Waardering door medewerkers

D.m.v. van een personeelsenquête wordt inzicht verkregen in de tevredenheid van het personeel. Op basis van de resultaten uit dit onderzoek kunnen zowel het bestuur als de school zien welke sterke en zwakke kanten er zijn m.b.t. het personeelsbeleid. De sterke kanten kunnen worden gebruikt om de goede naam van zowel het bestuur als de school uit te bouwen. De minder sterke kanten kunnen aanleiding vormen tot nader onderzoek waardoor actiepunten kunnen worden geformuleerd om verbeteringen tot stand te brengen.

Waardering door klanten

Door middel van een ouderenquête wordt inzicht verkregen in hoe de ouders denken over bepaalde onderwijsaspecten, zodat deze gegevens kunnen worden opgenomen in het schoolplan. Op basis van de resultaten uit dit onderzoek kunnen zowel het bestuur als de school zien welke sterke en zwakke kanten er zijn. De sterke kanten kunnen worden gebruikt om de goede naam van zowel het bestuur als de school verder uit te bouwen. De minder sterke kanten kunnen aanleiding vormen tot nader onderzoek waardoor actiepunten kunnen worden geformuleerd om verbeteringen tot stand te brengen.

Door middel van een leerling-enquête wordt inzicht verkregen in hoe de leerlingen denken over de school, zodat deze gegevens kunnen worden opgenomen in het schoolplan. Op basis van de resultaten uit dit onderzoek kunnen zowel het bestuur als de school zien welke sterke en zwakke kanten er zijn. De sterke kanten kunnen worden gebruikt om de goede naam van zowel het bestuur als de school verder uit te bouwen. De minder sterke kanten kunnen aanleiding vormen tot nader onderzoek waardoor actiepunten kunnen worden geformuleerd om verbeteringen tot stand te brengen. De leerling-enquête wordt afgenomen onder de leerlingen van groep 5 t/m 8.

CITO-leerlingvolgsysteem

Het doel is om inzicht te krijgen in de prestatieniveaus van scholen op de leerstofgebieden. Bij elk leerstofgebied moet in elke groep een bepaald niveau worden bereikt op scholen. De leerstofgebieden, waarvan meetgegevens worden verzameld, zijn:

grote scholen

- Technisch Lezen (TL) in groep 3 en 4;
- Rekenen en Wiskunde (RW) in groep 4 en 6;
- Begrijpend Lezen (BL) in groep 6;

kleine scholen*

- Technisch Lezen (TL) in groep 3 en 4;
- Rekenen en Wiskunde (RW) in groep 4, 5 en 6;
- Begrijpend Lezen (BL) in groep 5 en 6.

* Bij de beoordeling van de tussenresultaten wordt een school als klein beschouwd als één van de groepen 3, 4 of 6 minder dan 10 leerlingen heeft. Als de groepen zeer klein zijn, de groeps grootte sterk verschilt of het beeld onduidelijk is, kan de inspectie besluiten de resultaten op technisch lezen van groep 5 en rekenen en wiskunde en begrijpend lezen van groep 7 toe te voegen om het beeld duidelijker te krijgen.

Met behulp van de resultaten en conclusies uit het onderzoek kan worden nagegaan of er afwijkende niveaus zijn en of die incidenteel of structureel voorkomen. Vervolgens kunnen actiepunten worden geformuleerd om eventuele achterstanden bij leerstofgebieden in het basisonderwijs op te lossen en te voorkomen en op basis van onder andere succesgegevens het onderwijsprogramma effectiever te maken.

CITO eindtoets groep 8

Het doel is om jaarlijks een beeld te krijgen van de prestaties van groep 8 op de leerstofgebieden taal, rekenen en informatieverwerking. Met behulp van de resultaten en conclusies uit het onderzoek worden actiepunten geformuleerd om het onderwijsprogramma effectiever te maken.

De Wet op het Onderwijstoezicht (WOT)

Het doel is om op basis van de inspectierapportages inzicht te krijgen in het totaalbeeld van het onderwijs op de school, waarbij is gekeken naar de onderdelen die in het toezichtkader van de inspectie staan weergegeven. Nagegaan wordt of de school op de onderdelen voldoende scoort, zodat op basis van die gegevens actiepunten kunnen worden geformuleerd om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en te verbeteren.